

PATVIRTINTA
Panevėžio „Šviesos“ ugdymo
centro direktoriaus 2023 m. gruodžio 28 d.
įsakymu Nr. V-188

PANEVĖŽIO „ŠVIESOS“ UGDYMO CENTRO ŠVIETIMO STEBĖSENOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Panevėžio „Šviesos“ ugdymo centro švietimo stebėsenos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos statistikos įstatymu, Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, Valstybės švietimo ir mokslo stebėsenos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019 m. birželio 27 d. įsakymu Nr. V-757 „Dėl Valstybės švietimo ir mokslo stebėsenos tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir kitais teisės aktais.

2. Aprašas nustato švietimo stebėsenos paskirtį, uždavinius, objektą ir subjektą, principus, švietimo stebėsenos organizavimą ir vykdymą, rodiklius, jų atrankos kriterijus ir tvirtinimą, disponavimą stebėsenos informacija bei finansavimą.

3. Panevėžio „Šviesos“ ugdymo centro švietimo stebėseną (toliau – švietimo stebėseną) yra centro švietimo stebėsenos subjektų vykdoma nuolatinė švietimo būklės bei kaitos analizė, vertinimas, prognozavimas, taip pat tam reikalingų duomenų rinkimas. Ji apima duomenų rinkimą apie švietimą: pradinį ir pagrindinį, socialinių įgūdžių ugdymą, neformalųjį vaikų švietimą.

4. Švietimo stebėsenos paskirtis – sudaryti sąlygas priimti pagrįstus sprendimus dėl kokybę laiduojančio pradinio, pagrindinio, socialinių įgūdžių ugdymo valdymo, vykdyti švietimo kokybę laiduojantį valdymą, taip pat informuoti visuomenę apie švietimo būklę.

5. Panevėžio „Šviesos“ ugdymo centro švietimo stebėsenos uždaviniai yra šie:

5.1. tirti švietimo valdymo subjektų informacijos apie švietimą poreikius;

5.2. rinkti, kaupti ir apdoroti duomenis apie švietimo sistemos būklę;

5.3. analizuoti ir vertinti švietimo būklę bei kaitą ir jai darančius įtaką veiksnius, atsižvelgiant į švietimui keliamus tikslus ir uždavinius;

5.4. analizuoti, vertinti ir prognozuoti švietimo sistemos kaitą;

5.5. teikti ir skelbti švietimo stebėsenos duomenis ir/ar analitinę informaciją.

6. Panevėžio „Šviesos“ ugdymo centro švietimo stebėsenos objektas – švietimo būklė atsižvelgiant į švietimui keliamus tikslus, uždavinius ir švietimo kontekstą.

7. Švietimas stebimas šiais aspektais:

7.1. švietimo funkcionavimo (švietimo kontekstas, indėlis į švietimą, švietimo procesai, švietimo rezultatai ir pasekmės);

7.2. švietimo rūšių ir programų (formalusis švietimas, švietimo programos, neformalusis švietimas, savišvieta, švietimo pagalba);

8. Šiame Apraše vartojamos sąvokos atitinka Valstybės švietimo ir mokslo stebėsenos tvarkos apraše vartojamas sąvokas:

Duomuo – kiekybinė statistinė arba kokybinė aprašomoji fakto(-ų) išraiška.

Duomenų apdorojimas – sistemingų veiksmų su duomenimis atlikimas: duomenų tvarkymas, redagavimas, klasifikavimas, rūšiavimas, bazių sudarymas ir kitokių veiksmų su jais atlikimas.

Indėlis – pastangos ir (arba) ištekliai, reikalingi sistemai veikti ir tikslams pasiekti.

Rodiklis – kiekybinis dydis arba kokybinis požymis, iš kurio sužinoma planuoti, valdyti ir kontroliuoti reikalinga informacija, galinti padidinti valdymo veiksmingumą.

Rodiklio aprašas – rodiklio paskirties, skaičiavimo metodikos ir skaičiavimo dažnumo apibūdinimas, rengiamas apibrėžiant rodiklį.

Kontekstas – išorinės sąlygos ir reikmės, darančios poveikį procesams.

Procesas – priežastiniais ryšiais susijusių sistemos pokyčių eiga.

Rezultatas – būvis pasibaigus tam tikram proceso etapui arba sukurtas produktas.

Kitos šiame apraše vartojamos sąvokos atitinka Švietimo įstatyme vartojamas sąvokas.

9. Švietimo stebėsenos principai:

9.1. tikslingumas – renkami tik tie duomenys ir informacija, kurie yra reikalingi ir tinkami švietimo būklei vertinti bei jų valdymo subjektų sprendimams priimti;

9.2. sistemingumas – visa švietimo sistema stebima planingai, suderintai ir laikantis tęstinumo;

9.3. nešališkumas – švietimo stebėseną vykdoma be išankstinio nusistatymo, laikantis profesinio nepriklausomumo nuo įvairių interesų grupių;

9.4. patikimumas – duomenys renkami laikantis duomenų rinkimo standartų, skelbiama tikrovę atitinkanti informacija;

9.5. konfidencialumas – skelbiama tik tokia informacija, kuri garantuoja fizinio asmens duomenų anonimiškumą, išskyrus teisės aktuose numatytus atvejus;

9.6. saikingumas – siekiama maksimaliai sumažinti duomenų teikimo našta ir suvaržyti besaikį duomenų rinkimą. Duomenis surinkus vieną kartą, pakartotinai jie neberenkami.

II SKYRIUS

ŠVIETIMO STEBĖSENOS ORGANIZAVIMAS IR VYKDYMAS

10. Švietimo stebėsenos Centre organizavimas ir vykdymas apima šias veiklas:

10.1. informacijos, rodiklių ir duomenų poreikių tyrimą;

10.2. rodiklių sąrašų ir rodiklių aprašų sudarymą, tvirtinimą ir atnaujinimą;

10.3. duomenų rinkimą, kaupimą ir apdorojimą ir šių veiklų koordinavimą;

10.4. stebėsenai reikalingų tyrimų užsakymą ir vykdymą;

10.5. analizių, apžvalgų, ataskaitų ir vertinimų rengimą, prognozavimą;

10.6. duomenų, rodiklių ir analitinės informacijos teikimą užsakovams (arba skelbimą) naudotojams.

11. Panevėžio „Šviesos“ ugdymo centro švietimo stebėsenos organizavimas ir vykdymas nustatomas įstaigos dokumentuose ir apima švietimo būklės ir kaitos analizę, vertinimą, prognozavimą.

12. Centras šalies ar savivaldybės lygmens švietimo stebėsenai reikalingus duomenis teikia Švietimo valdymo informacinėje sistemoje (ŠVIS).

III SKYRIUS

ŠVIETIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI, JŲ ATRANKOS KRITERIJAI IR TVIRTINIMAS

13. Centro švietimo stebėsenos rodiklių sąrašą sudaro rodikliai, apibūdinantys švietimo būklę, skirtumų ir/ar pokyčių mastą. Švietimo stebėsenos rodiklių sąrašą tvirtina centro direktorius.

14. Panevėžio „Šviesos“ ugdymo centro švietimo stebėsenos rodiklių sąrašas rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. V-2308 „Dėl būtinųjų savivaldybių ir mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, švietimo stebėsenos rodiklių patvirtinimo“.

15. Švietimo stebėsenos rodikliai turi atitikti šiuos kriterijus:

16.1. rodiklio aiškumas ir informatyvumas;

16.2. efektyvus rodiklio teikiamos naudos ir kaštų santykis;

16.3. rodiklio naudingumas, tinkamumas švietimo valdymo, būklės analizės ir visuomenės informavimo reikmėms;

16.4. rodikliui skaičiuoti reikalingų duomenų prieinamumas ir patikimumas.

17. Centro švietimo stebėsenos rodikliai yra vieši, išskyrus atvejus, kai iš pateiktos informacijos galima identifikuoti asmenis ar institucijas ir tai nėra nustatyta teisės aktuose.

IV SKYRIUS

DISPONAVIMAS ŠVIETIMO STEBĖSENOS INFORMACIJA

18. Centras disponuoja duomenimis ir informacija, gautais vykdant pagal papildomus švietimo įstaigos poreikius organizuotą švietimo stebėseną. Šie duomenys ir informacija kitų lygmenų švietimo stebėsenos subjektams gali būti perduodami remiantis duomenų teikimo sutartimis tarp švietimo įstaigos ir duomenų gavėjo, jeigu teisės aktai nenumato kitaip.

V SKYRIUS

ŠVIETIMO STEBĖSENOS FINANSAVIMAS

19. Švietimo stebėsenos sistemos finansavimas yra vykdomas biudžeto bei kitomis teisėtai gautomis lėšomis.

20. Centras savivaldybės lygmens švietimo stebėsenos rodikliams būtinus duomenis ir informaciją teikia neatlygintinai teisės aktų nustatyta tvarka.

PANEVĖŽIO „ŠVIESOS“ UGDYMO CENTRO ŠVIETIMO STEBĖSENOS RODIKLIŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Rodiklis	Rodikliui reikalingi duomenys	Duomenų šaltiniai
	Švietimo konteksto:		
1.	Šeimų, patiriančių socialinę riziką, ir jose augančių vaikų skaičius.	Šeimų, patiriančių socialinę riziką, ir jose augančių vaikų skaičius.	Socialinės paramos šeimai informacinė sistema (toliau — SPIS)
2.	Mokinių, aprūpinamų mokymo reikmenimis, skaičius ir dalis (proc.)	Mokinių, aprūpinamų mokymo reikmenimis, skaičius.	SPIS
	Mokinius apibūdinantys rodikliai:		
3.	Mokinių pasiskirstymas pagal klases (skaičius ir dalis (proc.).	Mokinių skaičius pagal klases; Mokinių skaičius Panevėžio miesto savivaldybės pavaldumo mokyklose.	ŠVIS
4.	Mokinių, išvykusių gyventi ir mokytis į užsienį / grįžusių iš užsienio, skaičius ir dalis (proc.)	Mokinių, išvykusių gyventi ir mokytis į užsienį / grįžusių iš užsienio skaičius.	ŠVIS
5.	Bendrojo ugdymo programose dalyvaujančių mokinių dalis (proc.)	Mokinių (ISCED 1–3 lygmenys), kurių gyvenamoji vieta deklaruota savivaldybės teritorijoje, skaičius	ŠVIS, Gyventojų registras
6.	Įstaigoje ugdomų ir kitose savivaldybėse gyvenančių vaikų skaičius ir dalis (proc.).	Mokinių, kurių deklaruota gyvenamoji vieta yra ne savivaldybės teritorijoje, tačiau besimokančių įstaigoje, skaičius.	ŠVIS
7.	Švietimo pagalbą gaunančių mokinių dalis** (proc.)	Mokinių, mokomų pagal tam tikro (ISCED 1–3) lygmens programas, kuriems suteikta švietimo pagalba, skaičius;	ŠVIS

		Mokinių, mokomų pagal tam tikro (ISCED 1–3) lygmens programas, kuriems tokios pagalbos poreikis nustatytas, skaičius	
8.	Mokinių, lankančių NVŠ ir FŠPU programas savivaldybės neformaliojo švietimo mokyklose, skaičius ir dalis (proc.)	Mokinių, lankančių NVŠ ir FŠPU programas savivaldybės neformaliojo švietimo mokyklose, skaičius	ŠVIS
9.	Mokinių, lankančių neformaliojo ugdymo užsiėmimus (iš mokyklos ugdymo planui įgyvendinti skirtų valandų) bendrojo ugdymo mokyklose skaičius ir dalis (proc.)	Mokinių, lankančių neformaliojo ugdymo užsiėmimus skaičius	ŠVIS
	Personala apibūdinantys rodikliai:		
10.	Auklėtojų, mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes (skaičius ir dalis proc.)	Auklėtojų, mokytojų, kitų pedagoginių darbuotojų skaičius pagal amžiaus grupes	ŠVIS
11.	Jaunesnių nei 50 metų, 50 metų ir vyresnio amžiaus mokytojų skaičiaus santykis (vnt.)	Asmenų, jaunesnių nei 50 metų, einančių mokytojų pareigas ir mokančių pagal ISCED 1–3 lygmens programas, skaičius; 50 metų ar vyresnio amžiaus asmenų, kaip pagrindinėje darbovietėje einančių mokytojų pareigas ir mokančių pagal ISCED 1–3 lygmens programas, skaičius	ŠVIS
12.	Pensinio amžiaus auklėtojų, mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų pasiskirstymas pagal dalykus (skaičius ir dalis proc.)	Pensinio amžiaus auklėtojų (mokytojų) ir kitų pedagoginių darbuotojų skaičius pagal dalykus.	ŠVIS
13.	Atestuotų metodininko ar eksperto kvalifikacinei kategorijai auklėtojų, mokytojų ir kitų pedagoginių darbuotojų (skaičius ir dalis proc.)	Atestuotų metodininko ar eksperto kvalifikacinei kategorijai skaičius.	ŠVIS
14.	Visą etatą turinčių pedagogų dalis (proc.)	Pedagogų skaičius; Visą etatą turinčių pedagogų skaičius.	ŠVIS
15.	Daugiau kaip 2 metų pedagoginio darbo stažą turinčių darbuotojų dalis (proc.)	Pagrindinėje darbovietėje dirbančių pedagoginių darbuotojų, kurių	ŠVIS

		pedagoginio darbo stažas yra didesnis nei 2 metai, skaičius; Pagrindinėje darbovietėje, dirbančių visų pedagoginių darbuotojų skaičius	
16.	Švietimo įstaigos aptarnaujančio personalo skaičius ir dalis (proc.)	Švietimo įstaigos aptarnaujančio personalo skaičius.	ŠVIS
17.	Vienai sąlyginei mokytojo pareigybei tenkančių mokinių skaičius (asm.)	Mokinių (ISCED 1–3 lygmenys) skaičius; Sąlyginių mokytojų pareigybių skaičius	ŠVIS
18.	Vaikų / mokinių skaičius, tenkantis vienam švietimo įstaigos aptarnaujančio personalo etatui pagal švietimo įstaigų grupes (asm.)	Mokinių skaičius; Aptarnaujančio personalo etatų skaičius	ŠVIS
19.	Specialiąją pedagoginę ir specialiąją psichologinę bei socialinę pedagoginę pagalbą teikiančių specialistų ir mokinių skaičiaus santykis (asm.)	Specialiąją pedagoginę ir specialiąją psichologinę bei socialinę pedagoginę pagalbą teikiančių specialistų skaičius; Mokinių skaičius	ŠVIS
	Mokymo ir mokymosi procesų rodikliai:		
20.	Vidutinis mokinių skaičius klasės komplekte (1–4 kl., 5–8 kl., 9–12 kl.) (asm.)	Mokinių skaičius; Klasių skaičius	ŠVIS
21.	Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių ir dalyvaujančių NVŠ / FŠPU programose, skaičius ir dalis (proc.)	Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių ir dalyvaujančių NVŠ / FŠPU programose skaičius; Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, skaičius	ŠVIS
22.	Praleistų ir pateisintų pamokų skaičiaus vidurkis, tenkantis vienam mokiniui	Praleistų ir pateisintų pamokų skaičius.	Įstaigos duomenys
	Mokymosi rezultatų rodikliai:		
23.	Paliktų kursą kartoti mokinių skaičius ir dalis (proc.)	Paliktų kursą kartoti mokinių skaičius	ŠVIS
24.	Įgijusiųjų pagrindinį išsilavinimą mokinių skaičius ir dalis (proc.)	Įgijusiųjų pagrindinį išsilavinimą mokinių skaičius;	ŠVIS

		Dešimtokų skaičius	
	Švietimo aprūpinimo ir mokymosi sąlygų sudarymo rodikliai:		
25.	Savivaldybės biudžeto asignavimai švietimui (tūkst. Eur) ir dalis (proc.)	Švietimo ir ugdymo programai skirti asignavimai.	Informacinė sistema „Biudžetas VS“
26.	Savivaldybės ir mokymo lėšų (toliau – ML) skirtų lėšų dalis (proc.) pagal įstaigų tipus.	Švietimui skiriamos savivaldybės lėšos.	Informacinė sistema „Biudžetas VS“
27.	Įstaigos gautos pajamos iš mokomųjų.	Įstaigos gautos pajamos iš mokomųjų.	Informacinė sistema „Biudžetas VS“
28.	Vidutinė mokyklos aplinkai skirtų lėšų suma, tenkanti vienam mokiniui per metus (Eur)	Mokyklos aplinkai skirtos lėšos; Mokinių skaičius.	Informacinė sistema „Biudžetas VS“; Strateginio planavimo, investicijų ir biudžeto skyriaus suvestinės; ŠVIS
29.	Vidutinė vienam mokiniui per metus tenkanti mokymo lėšų (ML) suma (Eur)	Mokymo lėšos; Mokinių skaičius.	Informacinė sistema „Biudžetas VS“; Strateginio planavimo, investicijų ir biudžeto skyriaus suvestinės; ŠVIS
30.	Mokinių, lankančių NVŠ programas, finansuojamas tikslinėmis valstybės lėšomis, skaičius ir dalis (proc.)	Mokinių, lankančių NŠV programas, finansuojamas tikslinėmis valstybės lėšomis, skaičius.	ŠVIS
31.	Finansuojamų projektų skaičius ir bendra pritrauktų lėšų suma	Finansuojamų projektų skaičius; Bendra pritrauktų lėšų suma (tūkst. Eur)	Projektų finansinės ataskaitos
32.	Modernizuotų, renovuotų ar remontuotų ne mažiau kaip už 300 tūkst. Eur per paskutinius 10 m. skaičius ir dalis (proc.)	Modernizuotų, renovuotų ar remontuotų ne mažiau kaip už 300 tūkst. Eur per paskutinius 10 m. skaičius; Įstaigų skaičius	Miesto infrastruktūros skyriaus duomenys; ŠVIS
33.	Ugdymo reikmėms naudojamas plotas (kv. m), tenkantis 1 mokiniui	Ugdymo reikmėms naudojamas plotas (kv. m); Mokinių skaičius	ŠVIS
34.	WI-FI prieigos taškų skaičius, tenkantis 100 mokinių	WI-FI prieigos taškų skaičius; Mokinių skaičius	ŠVIS